

Verbi riflessivi e reciproci al presente indicativo /
Αυτοπαθή και αλληλοπαθή ρήματα στην οριστική ενεστώτα

Τα αυτοπαθή ρήματα περιγράφουν μια ενέργεια που κάνει το υποκείμενο και η οποία επιστρέφει στο ίδιο. Συνεπώς, σε μια πρόταση με αυτοπαθές ρήμα το υποκείμενο και το αντικείμενο είναι το ίδιο πρόσωπο: *Maria si lava.* = *Maria lava se stessa.*

	1 ^a coniugazione/ συζυγία (-arsi)	2 ^a coniugazione/ συζυγία (-ersi)	3 ^a coniugazione/ συζυγία (-irsi)
	alzarsi	vedersi	divertirsi
io	mi alzo	mi vedo	mi diverto
tu	ti alzi	ti vedi	ti diverti
lui/lei/Lei	si alza	si vede	si diverte
noi	ci alziamo	ci vediamo	ci divertiamo
voi	vi alzate	vi vedete	vi divertite
loro	si alzano	si vedono	si divertono

Κλίνουμε τα αυτοπαθή ρήματα όπως όλα τα ρήματα, μόνο που πριν από το ρήμα βάζουμε την αυτοπαθή αντωνυμία (*mi, ti, si, ci, vi, si*). Μόνο στην προστακτική, στο απαρέμφατο, στο γερούνδιο και στη μετοχή αορίστου-παρακειμένου η αντωνυμία ακολουθεί το ρήμα.

Τα αλληλοπαθή ρήματα περιγράφουν μια αμοιβαία πράξη, μια αλληλοπάθεια, ανάμεσα σε δύο ή περισσότερα πρόσωπα:

Andrea e Alessia si amano. = *Andrea ama Alessia e Alessia ama Andrea.*

Verbi riflessivi nei tempi composti / Τα αυτοπαθή ρήματα στους σύνθετους χρόνους

Για να σχηματίσουμε τον σύνθετο χρόνο ενός αυτοπαθούς ρήματος χρησιμοποιούμε πάντα το βοηθητικό ρήμα *essere*, για αυτό έχουμε πάντα συμφωνία σε γένος και αριθμό με τη μετοχή αορίστου-παρακειμένου:

Ieri, Alberto si è alzato tardi.

Ieri, Chiara si è alzata tardi.

Ieri, Alberto e Chiara si sono alzati tardi.

Ieri, Chiara e Giovanna si sono alzate tardi.

Verbi riflessivi con i verbi modali e i verbi fraseologici / Τα αυτοπαθή ρήματα με τα τροπικά ρήματα και τα περιφραστικά ρήματα

Με τα τροπικά ρήματα (*dovere, volere, potere*) και τα περιφραστικά ρήματα (*cominciare a, finire di, sapere, stare per*), τα οποία ακολουθεί πάντα απαρέμφατο, οι αυτοπαθείς αντωνυμίες μπαίνουν είτε πριν από το ρήμα είτε μετά το απαρέμφατο:

<i>Domani mi devo svegliare presto.</i>	<i>Domani devo svegliarmi presto.</i>
<i>Mi finisco di lavare e vengo.</i>	<i>Finisco di lavarmi e vengo.</i>

Όταν έχουμε ένα τροπικό ρήμα (*dovere, volere, potere*) στους σύνθετους χρόνους, το βοηθητικό ρήμα με το οποίο συντάσσεται είναι το *essere* αν η αυτοπαθής αντωνυμία προηγείται του τροπικού ρήματος, ενώ συντάσσεται με το βοηθητικό ρήμα *avere* αν η αυτοπαθής αντωνυμία ακολουθεί το απαρέμφατο:

Non mi sono potuto svegliare alle 8 perché ieri sera ho dormito poco.

Non ho potuto svegliarmi alle 8 perché ieri sera ho dormito poco.

Forma impersonale / Απρόσωπος τύπος

Για να σχηματίσουμε τον απρόσωπο τύπο χρησιμοποιούμε:

si + το ρήμα στο 3^ο πρόσωπο ενικού (*In quel ristorante si mangia bene*)

ή *uno* + το ρήμα στο 3^ο πρόσωπο ενικού (*In quel ristorante uno mangia bene*).

Για να σχηματίσουμε τον απρόσωπο τύπο των αυτοπαθών ρημάτων, δεδομένου ότι υπάρχει ήδη η αντωνυμία *si* (*si diverte*), μετατρέπουμε το *si* impersonale στο μόριο *ci* (*ci si diverte*):

In discoteca uno si diverte. / In discoteca ci si diverte.

Στους σύνθετους χρόνους, τα απρόσωπα ρήματα συντάσσονται με το βοηθητικό ρήμα *essere*: *Ieri, si è andati al cinema.*

Αν υπάρχει επίθετο μετά τον απρόσωπο τύπο είναι πάντα στον πληθυντικό: *si è felici, si è ottimisti, si è ottimiste.*

Verbi ed espressioni impersonali / Απρόσωπα ρήματα και απρόσωπες εκφράσεις

Απρόσωπα είναι τα ρήματα που δηλώνουν ατμοσφαιρικά φαινόμενα (*piovere, nevicare, grandinare* κ.λπ.). Συνεπώς, κλίνονται μόνο στο 3^ο πρόσωπο ενικού.

Άλλες απρόσωπες εκφράσεις είναι:

Bisogna + απαρέμφατο (*Bisogna studiare di più se vogliamo superare l'esame*)

Essere + επίθετο: *È necessario; È possibile; È giusto; È facile; È difficile; È utile; È inutile; È bello (È bello viaggiare. / È possibile prenotare un posto sul treno per Roma?)*

Essere + επίρρημα: *È meglio (È meglio mangiare fuori stasera)*